

Rok 4

Cena numeru

15

groszy

Miesięcznie 3,00 zł

POOLONIA

№ 240

Płatek

2

września 1927

św. Stefana Kr.

KATOWICE, ulica Sobieskiego nr. 11

C.D

Telefon Katowice 353 363 301 342. Adres telegraficzny: katpol Katowice

Oddział miejski: ul. Warszawska 4

Kraków, Karmelicka 9. Tel. 2383

Bielsko, ulica Staszica 2, Tel. 709/IV.

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 5a, Tel. 5-12

Rybnik, ul. Zamkowa 8 Tel. 27

Warszawa, Szpitalna 12. Tel. 105 79

Król. Huta, Zjednoczenia 2. Tel. 625

Konto P. K. O. KATOWICE 302510 — P. K. O. KRAKÓW 405378 — P. K. O. WARSZAWA 181153

Naczelnik redaktor W. Zabawski

Wydawca: Śląskie Zakłady Graficzne i Wydawnicze „Polonia” Sp. Akc. w Katowicach

Powódź w Małopolsce

wyrządziła olbrzymie szkody

w połączeniach kolejowych — Tory zostały zerwane na szeregu odcinków.

Warszawa, 1. 9. PAT. Wiadomość nadchodząca z dyrekcji kolei w Stanisławowie, której linie kolejowe najwięcej ucierpiały wskutek ostatnich wylewów potwierdzają dotychczasowe dane o podmuleniu i całkowitem zniszczeniu nasypów kolejowych w różnych miejscach, niejednokrotnie na przestrzeni kilkuset metrów.

Tak więc na linii Stryj — Stanisławów, Stanisławów—Woronienka. Hryplin—Husiatyn w wielu miejscach nasypy zostały zniszczone a szyny kolejowe wiszą w powietrzu. Wezbrane fale naniosły na tor kolejowy całą masę kamieni i drzewa. Na linii Hryplin — Husiatyn tor jest całkowicie zavalony.

Warszawa, 1. 9. PAT. Klęska powodzi, która nawiedziła Małopolskę, wyrządziła duże szkody na linjach kolejowych zwłaszcza w okolicy stanisławowskiej dyrekcji kolejowej. Specjalnie duże szkody są na odcinku Stryj—

Bednarów, gdzie woda zniszczyła nasypy kolejowe tak dalece, że ruch osobowy i towarowy został w dniu 31. 8. wstrzymany z do odwołania.

Z krakowskiej dyrekcji kolejowej podmyty został tor na linii Męcina — Marcinkowice, gdzie nasyp kolejowy został formalnie zerwany na przestrze-

ni 180 m. Ruch pociągów towarowych wstrzymany całkowicie na przeciąg 48 godzin, zaś ruch osobowy odbywa się z przesłaniem.

Należy zaznaczyć, że jeszcze dziś rano Ministerstwo Komunikacji nie miało połączenia telegraficznego z dyrekcją stanisławowską, na terenie której ucierpiały również poważnie środki łączności.

WISŁA WZBIERA.

Warszawa 1. 9. (AW) Z miejscowości położonych w górnym biegu Wisły dochodzą wiadomości o znacznym podwyższeniu stanu wody. W niektórych miejscowościach stan wody podwyższył się o 3—4 metry ponad stan normalny. Pod Warszawą woda podniosła się tylko o 1,72 m. ponad stan normalny. Punkt kulminacyjny zebrania wody pod Warszawą oczekiwany jest w niedziele. Wobec istnienia wałów ochronnych powódź nie grozi Warszawie ani też okolicznym miejscowościom.

DALSZE GŁOSY PRASY BERLINSKIEJ O NOWEJ POLSKIEJ TARYFIE CELNEJ.

Berlin, 1. 9. (wl. eu.) Prasa popołudniowa zajmuje się oficjalnym oświadczeniem rządu polskiego, uzasadniającem wprowadzenie ceł maksymalnych.

Dzienniki uważają oświadczenie to jako niewystarczające i stwierdzają sprzeczność o tyle, że oświadczenie powiada, że termin 4-miesięczny, w którym nowa taryfa celna otrzymuje moc obowiązującą nie umożliwia uregulowania stosunków handlowych z Polską. Znaczący to, jak pisze „Berliner Tageblatt”, że Niemcy w przeciągu tego czasu muszą zawrzeć układ handlowy z Polską, albo w przeciwnym razie zostaną ukarane nową podwyżką ceł. Nowa polska taryfa celna była pomyślana, jako wywarcie nacisku na Niemcy, co także potwierdza prasa polska.

Wine niemieckich zarządzeń odwetowych w razie wejścia taryfy celnej w życie będzie ponosił jedynie rząd polski.

„STRACHY NA LACHY”

Bytom, 1. 9. (AW.) Dopiero teraz wychodzą na jaw dalsze szczegóły ostatniego zjazdu dowódców górnośląskich strzelców krajowych (O/S Landesschuetzen). Na zjeździe obecni byli przedstawiciele rządu i Reichswehry. Socjalistyczne „Volks Blatt” donosi, że członkowie organizacji górnośląskich strzelców krajowych w drugim dniu zjazdu wieczorem maszerowali w niewielkiej odległości od granicy polskiej z prowokacyjną piosenką „Siegreich wollen wir Polen schlagen” na ustach. Górnośląscy strzelcy krajowi są niczem innym jak dawnym „Selbstschutzem” i uchodzą jako narzędzie w rękach reakcyjnych kół niemieckich.

Straszny bilans kilku pierwszych godzin powodzi.

ZNISZCZENIE I TRUPY.

WIADOMOŚCI PRASY MIEJSCOWEJ.

Lwów 1. 9. (PAT) Drugie wydanie „Słowa Polskie” w doniesieniu ze Skolego z godz. 3,30 podaje, że ogromne deszcze spowodowały wylew rzeki Oporu. Most w Synówce został zupełnie zniszczony. Między Lwówem a Lubieniem tor kolejowy jest zagrożony na znacznej przestrzeni. Połączenia kolejowe ze Stryjem ze wszystkich stron za wyjątkiem od strony Lwowa są zerwane. W okolicy Drohobycza tylko jeden most na Tyśmienicy nie został porwany przez wodę. Znaczna część m. Borysławia jest zalana. Dotychczas wydobyto zwłoki 6 topielców. W Skolem na Opoze woda podniosła się o trzy metry ponad poziom normalny. Fale wezbranej rzeki łączy olbrzymie klody drzew i szczątki żądowań.

Ten sam dzień w depeszy ze Stryja z godz. 23.10 donosi, że woda na rzece Stryju w ostatniej chwili opadła o 1 i pół metra, uwalniając część Krzywa i Bolechowska. Ulice Gabarska i Skolska są jeszcze zalane. W Borysławiu w niżej położonych dzielnicach zalanych całkowicie woda, ludność chroni się na dachach domów. Znajdujące się w okolicy wsie stoją pod wodą, że wsi tych nadchodzą wezwania o ratunek.

„Dziennik Lwowski” donosi, że rzeka Strawica wystąpiła z brzegów, zalewając okoliczne gminy Rućk. W powiecie doliniarskim wystąpiły z brzegów wszystkie potoki, niszcząc wielomostów. Komunikacja kolejowa między Stanisławowem a Stryjem jest przerwana z powodu wylewu rzeki Siwki.

W dolinie woda wargnęła do 100 domów. Poza to zalane jest miasto Roźniatów i m. Chudziejów Stary. W pow. horodeńskim stan wody na Dniestrze podniósł się o 2 i pół metra. Komunikacja między Zaleszczykami a Horoleńką i między Kolumyją a Obertynem przerwana. W pow. katuskim z powodu obrwania się chmury wylała rzeka Siwka i Czeczwa. Szereg

wsi zostało zalanych. W pow. kołomyjskim Prut wezbrał gwałtownie. Stan wody na rzece podniósł się o 2 metry ponad poziom normalny.

W pow. koskowskim rzeka Czeremosz wystąpiła z brzegów i zalała 600 domów i wiele dobytku w miasteczku Kuty. Rzeka ta utworzyła sobie nowe koryto, które częściowo przechodzi przez miasteczko. Z zalanych domów wydobyto kilka trupów.

W Krzyworówniach woda zburzyła 7 domów. 6 osób utonęło. W Żabiu kilka domów zostało zalanych, utonęło 12 osób. Duży most został przerwany. W Uścierzyskach kilkanaście domów zostało zalanych, utonęło 9 osób.

SPUSTOSZENIE W BORYSLAWIU.

Lwów, 1. 9. (AW) Według ostatnich wiadomości z Borysławia, Borysław i całe zagłębie naftowe do późnej nocy było zupełnie odcięte od świata wobec przerwania wszelkich połączeń, zarówno kolejowych, jak szosowych, telefonicznych i telegraficznych. Dopiero nad ranem udało się nawiązać połączenie telefoniczne. Pociągi w dalszym ciągu nie kursują. Borysław zagrożony jest w ciemnościach, gdyż słupy, na których zawieszono były przewody elektryczne, zostały przez wodę zniszczone. Szkody wyrządzone w kopalniach są olbrzymie. Zalane zostały m. in. należąca do Limanowej kopalnia Aleksander, kop. Oskar i Pilsudski, stanowisko własność firmy Fanto, oraz kopalnia Milano, własność towarzystwa o tejże nazwie. Woda zalała szyby, uszkodziwszy w sposób groźny urządzenia i przybory techniczne.

Bardzo wiele przedmiotów zniesionych przez wodę, zatrzymało się w Borysławiu na zastawach „łapaczek” w miejscowości Modycz. Do Borysławia przybył 6 pułk strzelców podhalańskich z Drohobycza, celem podjęcia akcji ratowniczej. Szkody, które narazie nie dają się ustalić, są w każdym razie olbrzymie.

Decyzja w sprawie składów amunicji na Westerplatte

NIE ZAPADNIE NA OBECNEM POSIEDZENIU RADY LIGI NARODÓW, CZYLI RZĄD POLSKI BĘDZIE NADAL KORZYSTAŁ Z PRZYSŁUGUJĄCYCH MU I PRYZNANYCH PRAW.

Genewa, 1. 9. (wl. eu.) Dziś o godzinie 11 odbyło się pierwsze nieoficjalne zebranie Rady Ligi Narodów pod przewodnictwem delegata chilijskiego. Prowizoryczny porządek dzienny nie doznał istotnych zmian.

Dłuższa debata wywiązała się nad kwestją gdańską. W debacie wzięli udział prezydent senatu gdańskiego dr. Sahm i komisarz generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku Strasburger. Ze strony polskiej zgłoszono wniosek o zdjęcie z porządku dziennego sprawy składu amunicyjnego na Westerplatte oraz sprawy pobytu polskiej

floty wojennej w porcie gdańskim. W sprawie pobytu polskiej floty wojennej w porcie gdańskim decyzji nie powzięto, jednak przypuszczają, że sprawa ta pozostanie nie porządku dziennym, zaś sprawa składu amunicji na Westerplatte ma być przekazana komisji prawniczej, do której członkowie Rady wydelegują prawników. Komisja ta ma rozstrzygnąć, czy należy podać nowej dyskusji udzielone Polsce pozwolenie prowizoryczne z roku 1922. W każdym razie decyzja w sprawie Westerplatte na obecnym zebraniu Rady Ligi nie zapadnie.

1.226.636

cm'

Śląskie Zakłady Graficzne i Wydawnicze

wykazała od 1924 r.

fotodermigrafia

Śląskie Zakłady Graficzne i Wydawnicze

„Polonia” Spółka Akcyjna Katowice, ul. Sobieskiego 11.

ku zupełnemu zadowoleniu

odbiorców

Druki na wystawie

jedno i wielobarwne oraz klisze po cenach bardzo dogodnych wykonują szybko i gustownie

Śląskie Zakłady Graficzne i Wydawnicze

„Polonia” Spółka Akcyjna.

DODATEK TYGODNIOWY, POLONII

Wiadomości dla rolników

Nr. 32.

Katowice, dnia 2 września 1927 r.

Rok 2.

Jak gospodarować?

Jeden z praktycznych rolników, Niemiec, gospodarujący na naszych kresach zachodnich, porusza w fachowym piśmie niemieckim (Illustrierte Landw. Zeitung) żywotne dla ziemian zagadnienie, jak należy gospodarować w Polsce, aby osiągnąć największą rentowność z ziemi.

Zestawiając stosunki nasze rolnicze z niemieckimi twierdzi on, że wobec niekorzystnej dla rolnictwa polityki rządu, braku poparcia i taniego kredytu, chwiejności cen na płody rolnicze, uzależnionych często od hasel społecznych, warsztaty rolne w Polsce winny iść nie w kierunku najintensywniejszej drogi produkcji, lecz najrentowniejszej oszczędności i ograniczenia rozmiarów koniecznego kapitału obrotowego.

W tym celu zaleca autor zmniejszenie do minimum wydatków na pasze treściwe i nawozy sztuczne, produkowanie w zamian wystarczających ilości pasz wysoko-białkowych i obornika stwierdzając przytem z naciskiem, że niema dobrego systemu gospodarczego — jest tylko dobry kierownik, organizator i handlowiec. Zatem dużo inwentarza, dobre zmeliorowane łąki i pastwiska, starannie utrzymane lucerniki, szeroka uprawa roślin motylkowych, wśród których obecnie na pierwsze miejsce wysuwa się łubin, jako doskonała pasza bogata w białko, zielone nawozy w postaci po- i międzyplonów, umiejętne konserwowanie azotu, zawartego w nawozach płynnych i oborniku, używanie łąk kompostem, zamiast drogim nawozem sztucznym, oraz zwiększenie wartości białkowych paszy przez staranne sprzęty i konserwację. Oto recepty praktycznego rolnika na zwiększenie rentowności warsztatów.

Nie wyłącza on przytem dokupna pasz treściwych i nawozów sztucznych, ale tylko w rozmiarach koniecznych dla uzupełnienia potrzeb gospodarczych. Wyjątek robi dla azotu w postaci azotniaka; uważając go za tani i na dogodnych warunkach dostarczany.

Słuszna jest uwaga jego, że zbyt mało rozpowszechniona jest w Polsce uprawa lucerników dających ciągłą, a bogatą w białko paszę, i wyki zimowej, dostarczającej wiosną najwcześniejszej zielonki dla inwentarza, po której sadić jeszcze można ziemniaki, flancować buraki past. i brukiew, albo zasiać łubin na przy-

oranie. W sprawie dochodowości inwentarza zaznacza autor, że w Polsce rentowniejszy jest inwentarz mleczny, niż opasowy; radzi jednak podniesienie hodowli trzody tucznej mimo zmiennej na nią koniunktury handlowej. Co do produkcji zbóż, zaleca ograniczenie uprawy owsa, coraz mniej pokupnego, a zwiększenie uprawy ziarn motylkowych i jęczmienia zwłaszcza 4-0 rzędowego na własne potrzeby gospodarze, przy większej niż dotychczas dbałości o dobór ziarna siewnego wogóle.

Duża produkcja obornika pociąga za sobą konsekwentne rozszerzenie uprawy okopowych.

Na glebach naszych, w większości lekkich, ziemniaki muszą pozostać podstawową rośliną okopową, przytem niskie stosunkowo ceny za buraki nie są w możności opłacić forsowanej ich uprawy na mniej odpowiednich ziemiach. Mimo słabo rozwinięty przemysł ziemniaczany nie mamy jeszcze nadprodukcji ziemniaków, dzięki dużej ich konsumcji przez ludność miejską. Ważny jest dobór gatunków stołowych, odpowiadających gustom miejscowym pod względem koloru, smaku i czasu dojrzewania — od najwcześniejszych do późnych, co jednocześnie ułatwia rolnikowi rozkład robót i przyspiesza sprzęt okopowych przeważnie zapóźniony.

Uwagi powyższe nie przynoszą zasadniczo nic nowego są jednak interesujące ze stanowiska rolnika Niemca i mogą pobudzić niejednego gospodarza do rewizji dochodowości jego własnego warsztatu.

Zalecanego przez autora systemu, silnie inwentarżowego gospodarstwa i samowystarczalności, nie można oczywiście przyjmować bezkrytycznie. Każdy kierunek musi być uławniony od warunków warsztatu rolnego i jedynie kalkulacja opłacalności decydować może o właściwym systemie gospodarczym. Niezaprzeczenie jednak w wielu przypadkach przydać się może napomnienie autora: podnieść intensywność warsztatu własnymi siłami, produkować więcej wartościowych tamich pasz i nawozów, a mniej kupować za wysoko oprocentowane pieniądze — i, dodajmy, więcej przerabiać na miejscu, mniej przywozić i mniej odstawać w niedogodnych warunkach komunikacyjnych.

—:—

Ważność gnojówki.

Nasze ziemie są ubogie w azot i dlatego mamy zbiory na ogół marne. Ze w Poznańskim lub za granicą zbierają dwa razy tyle z morga co u nas — to wyniki te zawdzięczają prócz odpowiedniej uprawie, głównie umiejętnemu stosowaniu nawozów sztucznych, a przede wszystkim nawozów azotowych, tj. saletry i azotniaku. Nawozy te są obecnie drogie i wobec niskich cen płodów rolniczych ich opłacalność jest wątpliwa.

Nauka i praktyka stwierdziła, że gnojówka jest poważnym źródłem azotu w gospodarstwie i dlatego rolnicy powinni baczniejszą zwracać na nią uwagę. Gnojówkę traktuje się dotąd jako „czuchnące pachnidło”. Odpływa ona sobie spokojnie ze stajni zanieczyszczając powietrze, ze stratą dla roli, a stać się powinna jednym ze źródeł dochodu.

Stwierdzono naukowo, że gnojówka, która przeszła przez nawóz i gromadzi się albo jako kałuża lub nawet w zbiorniku i w środku wzorowej gnojowni — niema wartości jako nawóz azotowy, gdyż bakterie obficie żyjące w gnoju, azot gnojówki rozkładają, (który się potem ulatnia w powietrze) i wywołuje poważną stratę. Gdy gospodarz wywozi taką gnojówkę w pole, wywozi prawie wodę i zraża się do stosowania tejże — nie wiedząc, że polewał rolę już bezwartościową gnojówką.

Aby tej stracie zapobiec, muszą rolnicy gromadzić osobno gnojówkę, a właściwie mocz, bo ten dopiero ma rzeczywistą wartość nawozową.

Praktycznie rzecz ujmując, trzeba dno stajni pod dylami zrobić nieprzepuszczalnym, więc wybetonować tak, aby środek dna miał spód, by mocz spływał, odchodził np. rurką bezpośrednio do beczki lub cementowego zbiornika. Zbiornik ten najlepiej umieścić za stajnią — szczególnie przykryć — a przedewszystkiem dachem — aby gnojówka nie parowała i deszcz je nie rozładniał.

Nie należy gnojówką wogóle polewać gnoju na gnojowni — gdy jest suchy, bo dostarcza się w niej bakterjom żyjącym w gnoju azotu, który jak wyżej wspomniałem — rozkładając — uwalnia go ze stratą dla rolnika. Gdy gnoj suchy, poleć wodą. Tak gromadzo-

na gnojówka jest wartościowym nawozem i choć ją przyjdzie czasem rozvodnić, opłaci sobie trud, da więcej paszy np. buraków, zaś w następstwie więcej mleka i gnoju, a ponadto rolnik zaoszczędzi gotówki, którą wydałby musiał na kupno saletry. Szanujcie więc gnojówkę.

—:—

Ile mamy koni w Polsce?

Dziennik Lwowski z 26 bm. podaje wywiad z dyrektorem departamentu chowu koni Ministerstwa Rolnictwa, Jurjewiczem, który objaśnia o stanie chowu koni w Polsce. Do dnia dzisiejszego mamy na całym terenie Rzeczypospolitej 1.436 głów, z czego 1.309 ogierów 127 klaczy. Stadnim jest 10, w których Państwo prowadzi chów koni szlacheckich: krwi angielskiej arabskiej, oraz gatunki orientalne i angielskie, nadające się specjalnie na typ konia artyleryjskiego. Według ustawy, która niedawno weszła w życie, ilość koni ma być powiększona do liczby 2.100 sztuk, t. j. 1.800 ogierów i 800 klaczy. Hodowla koni w Polsce rozwija się naogół dobrze. U prywatnych hodowców znajduje się kilkaset tysięcy klaczy użytkowych i około 20.000 klaczy-matek do produkcji materiału zarodkowego ulepszającego. Jaki jest polski koń, świadczy to, że masowo zakupuje go zagranica w ilości 70.000 sztuk rocznie. Największymi odbiorcami polskich koni są: Anglia, Francja i Belgia.

—:—

Wzmożenie hodowli owiec w Polsce

Nasz przemysł włókienniczy przerabia corocznie wielką ilość wełny, której znaczną część wobec niemożności otrzymania jej w kraju musi sprowadzać z zagranicy. Import ten sięga znacznych sum. W ostatnim bilansie przywozu figuruje suma osiemdziesięciu milionów złotych, za którą to kwotę przywieziono wełny. W celu zwiększenia produkcji wełny krajowej Towarzystwa Rolnicze rozpoczęły energiczną propagandę na wsi. Wyniki tej propagandy dają się odczuć już dziś. W różnych miejscowościach naszego kraju hodowla owiec znacznie postąpiła naprzód.

Uprawa chmielu.

Od kilku lat zaznacza się w Polsce dość duży rozwój plantacji chmielu. Największe obszary uprawiane są na Wołyniu, następnie w Lubelszczyźnie, gdzie wyróżniają się plantacje braci Kleniewskich oraz inne okoliczne. W roku bieżącym zainteresowanie chmielom wzrosło wśród ziemiaństwa oraz włościan. M. in. rozoczynają plantować chmiel również osadnicy wojskowi na Wołyniu. Plantacje tej użytecznej rośliny powstały nawet w okolicach Warszawy. Tak więc w majątku hr. Branickich, Marysinku pod Wilanowem, urządzono również plantację chmielu, która dała zupełnie dobre wyniki, nie bacząc na stosunkowo dużą wilgotność tej miejscowości.

W tych dniach bawij w Polsce p. Franciszek Triska, przedstawiciel Niemieckiego Związku Plantatorów Chmielu w Zatecu, (Czechosłowacja). Gość zagraniczny zwiedził nasze wołyńskie i lubelskie plantacje, jak również wilanowską. Ogólne wrażenie, które wywarły na gościu nasze plantacje, było bardzo dodatnie. Pan Triska wyrażał się o poziomie polskiego chmielarstwa z wysokim uznaniem, utrzymując, że polscy plantatorzy osiągnęli nadzwyczaj wysoki poziom, dorównujący zagranicznemu.

Taki stan plantacji chmielu w Polsce zasługuje na szczególniejszą uwagę w związku z ciężkim położeniem chmielnictwa niemieckiego. Plantacje w Niemczech uległy poważnej pladze zarazy grzybka t. zw. Pseudoperonospora hululi i dotychczas jeszcze nie mogą osiągnąć dawnej normy wytwórczości.

Jasne jest wobec tego, że nasz chmiel ma poważne widoki, jako artykuł wywozu. Jeśli przyjmiemy pod uwagę, że tegoroczne zapotrzebowanie naszych krajowych browarów wyniesie mniej więcej około 12.000 centnarów, a przypuszczalny urodzaj około 45.000, to pozostaje znaczna nadwyżka, którą można wywieźć zagranicę.

Nasz chmiel chętnie nabywany jest przez zagranicę. Dzięki odpowiedniemu klimatowi i glebie, zarówno jak i umiejętnemu sposobowi plantowania, gatunek jego jest wysoki i polski chmiel można zaliczyć do chmielów szlachetnych. Zachodzi jednakże ciekawe zjawisko, że wywożąc chmiel jednocześnie sprowadzamy go z zagranicy. Tłumaczyć to należy zapewne przede wszystkim lżejszymi warunkami kredytowymi, uzyskiwanymi przez właścicieli browarów od zagranicznych sprzedawców chmielu. Są one istotnie dogodniejsze od naszych, a terminy ich spłat są dłuższe. Dalej tłumaczyć należy przywóz zagranicznego chmielu do Polski niskimi cenami. Cło wynosi 170 złotych od kwintala, podczas gdy w Niemczech pobiera się 100 marek za tę samą ilość, a w Czechosłowacji 700 koron. Różnica więc jest niewspółmierna. Poza tem Komisja Przywozu być może zanadto liberalnie udziela pozwoleń przywozu tego produktu, którego mamy nadmiar w kraju.

—:—

Betoniarstwo w szkołach rolniczych

W celu rozpowszechnienia przez szkoły rolnicze znajomości robót betonowych wśród ludności rolniczej Ministerstwo Rolnictwa w najbliższym czasie wprowadzi w szeregu ludowych szkół rolniczych (Łowicz, Brześć, Niegłosy, Mieczysławów, Sędziejowice, Czarnocin, Dobryszycy, Podzamcze Checiński) kurs praktyczny betoniarstwa, w szczególności wyrobu dachówek, słupów do grodzienia, kręgów studziennych, przepustów drogowych, płyt chodnikowych i t. p. W tym celu Ministerstwo zakupiło kilka kompletów odpowiednich maszyn, które po przeprowadzeniu kursu przesyłane będą do użytku innych szkół. Ministerstwo Rolnictwa weszło w porozumienie ze Związkiem fabryk Cementu Portlandzkiego w Polsce, który obiecał bezinteresownie fachowego instruktora na projektowane kursy. Zamierzona akcja, wprowadzająca jako nowy przedmiot betoniarstwo do programów szkół rolniczych, przyczyni się do podniesienia kulturalnego i gospodarczego wsi polskiej.

Samoloty w walce ze szkodnikami zbożowymi.

Rząd Kanadyjski podjął obecnie nowe próby celem przeprowadzenia skutecznej walki ze szkodnikami zbożowymi. W tym celu wykorzystywane są samoloty wojskowe, które walczą z najgorszym szkodnikiem, rdzą zbożową w ten sposób, że przelatując nad obszarami zasianymi pszenicą na wysokości 15 metrów, skrapiają je najskuteczniejszym środkiem, rozczynem siarki. Użyte samoloty wpływają na znakomite przyspieszenie akcji walki ze szkodnikami.

KINO - KAMMER
KSIEŻNA CZARDA SZKA
 LIANE HAIDT - OSKAR MARION
 Z ŚPIEWEM
 MUZYKA POWIEKSZONA
 BILETY ULGOWE NIE WAŻNE
 KINO DALAST
 ROZWIEDŹMY SIĘ

COLOSSEUM
 Katowice, ul. 3-go Maja.
William Duncan
 w głównej roli, w najnowszym i największym podwójnym programie:
Pociąg bryskawiczny Nr. 2420
 8 podwójnych aktów. — II film:
„Zatopione Diamenty”
 8 podwójnych aktów.
 1. Niesamowite historie na linii kolejowej. 2. Eksplozja dynamitu. 3. Porwanie diamentów. 4. W sidłach bandy szantażystów. 5. Walka pod wodą. 6. Uwięzieni w zatopionym samochodzie.
Niebywała sensacja!

KINO APOLLO
 Katowice, ul. Poprzeczna
 Wielkie otwarcie sezonu jesiennego!
 Nasz program szlakerowy
 I. **Douglas Fairbanks**
„Znak Zorru”
 Dramat w 9 aktach.
 II. Największy komik świata
Buster Keaton
 w **10.000 Narzeczonych**
Bezustanny śmiech.
 UWAGA! Wszystkie passepapouts z dniami dżirejszym nie ważne.

W Restauracji i Kawiarni
Hotelu Monopol
 od 1-go września br. codziennie
::: Koncert :::
 znakomitej muzyki
 pod batutą znanego solisty
EDWARDA SANDECKIEGO.

Hurtownia Lamp i przyborów
do nafty i elektryczności
Bracia Wyszomirscy
 Chmielna 36 WARSZAWA Chmielna 36
 Katalogi ilustrowane i cenniki na żądanie.

Ogłoszenie przetargu ofertowego
na dostawę 200 (dwustu) sztuk żelaznych
nakryw kratowych na studzienki ściekowe
dla kanalizacji miasta Sosnowca.
 Celem oddania do wykonania wyżej wymienionych nakryw kratowych na studzienki ściekowe wzywa się zainteresowane firmy hutnicze do złożenia ofert na podstawie ustalonego rysunku i warunków wykonania i dostawy, które można otrzymać w biurze Towarzystwa Ulen et Company w Sosnowcu, ul. Teatralna 2.
 Termin złożenia ofert w zamkniętych kopertach ustala się na dzień 12 września 1927 r. o godz. 12-tej w południe, poczem nastąpi otwarcie ofert.
 Oferty wniesione po terminie nie będą rozpatrywane.
 Zastrzega się prawo dowolnego wyboru oferenta w Sosnowcu, 31 sierpnia 1927 r. 3197
Za Towarzystwo Ulen et Co.
w Sosnowcu
 (—) Dyrektor R. W. Knapp.

Tylko „POLONIA”
winna być twojem piśmem

MEBLE
 Jadalnie
 Sypialnie
 Gabinety
 Salony
 Kluby
 Otoniany
 Dywany
 Chodniki
 Brokaty
 Firanki
 Portjery
 Kapy
 Serwety
 Narzuty
 Pledy
 Łóżka metal.
 Wózki dziec.
 Materace
 Kołdry
 Koce
 i t. p. towary
 poleca
Dom mebli
M. Pleszawski
 Kraków, Mały Rynek 2
 Tel. nr 4130 i 3538.
 Udogodnienie przy kupnie.

Licytacja przymusowa.
 Dnia 3 września 1927 r. o godz. 10 odbędzie się na podwórzu przy ul. Młyńskiej nr 4 przymusowa licytacja następujących przedmiotów:
 Sprzedawane będą:
1 stół
1 lampa
1 biurko
1 umywalka
1 kanapa i
1 lustro z podstawką.
 Najwięcej dającemu za gotówkę. 3213
Urząd Wykonawczy

Ogłoszenie.
 Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskiem S. A. w Sosnowcu w celu rozpowszechnienia zastosowania energii elektrycznej na potrzeby domowe i uprzemysłowienia korzystania z niej także mniejszej ludności, zamierza ułatwić wykonywanie mniejszych instalacji do światła i do drobnego napędu przy zastosowaniu spłat za instalację na raty miesięczne.
 Do wykonywania instalacji na raty są upoważnieni instalatorzy koncesjonowani, których adresy można otrzymać w Dyrekcji Elektrowni. Instalatorzy udzielają też wszelkich wyjaśnień potrzebnych.
 Przyjęcie zgłoszonej instalacji do wykonania na raty zależne jest od uznania Elektrowni.
 Wysokość zbiorowego kredytu jest dostateczna lecz ograniczona. 3017

2 do 3-pokojowe mieszkanie
z kuchnią
 potrzebne zaraz. Dzielnica obojętna.
 Warunki do umowy.
 Zgłoszenia: Katowice „PILOT”
 Rynek 8.

Dyrektor techniczny
 jednej z większych fabryk mechanicznych w Koneńskowcu, inżynier, energiczny i zdolny organizator, z 13 letnią praktyką w dziedzinie budowy maszyn, gruntownie obeznany z nowoczesnymi metodami pracy — zmienia obecne stanowisko.
 Oferty do Biura Ogłoszeń P. Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115 pod M. A. R. 1354

Soszukiuje się
nauczycieli
 1. Do przedmiotów handlowych
 2. Geografii, przrody, łaciny, niemieckiego, rysunków, ginnastyki.
 Wiadomość w Gimnazjum żeńskim M. Bojarski, Będzin, Kołtąja 45 I piętro w godzinach od 10-1. 1456

Pierwszorzędno
mistrza formierskiego
i odlewniczego
 poszukuje odlewia żelaza w Bydgoszczy.
 Oferty z życiorysem i dpisem świadectw pod Nr 708/20 do biuro ogłoszeń „Par”, Bydgoszcz, Dworcowa 72. 1455

Dla wygody naszych Czytelników zamieszczamy poniżej kwit abonentów, tych wszystkich, którym chodzenie na pocztę sprawia z jakich-bądź powodów trudności, prosimy jeden kwit odpowiednio wypełniony odesłać na pocztę, a listowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej sposobności. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia na miesiąc wrzesień do 10-go włącznie.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety.
 Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena
Polonia (wychodzi 7 razy tygodniowo)	Katowice	Miesiąc wrzesień 1927	3,41 z odnosc. d. domu przez listowego.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.
 Pokwitowanie urzędu pocztowego.
 Z odebrania powyższej sumy kwitujemy,
 _____, dnia _____

...porwał leżącą bezwładnie Mulut, przerzucił ją sobie przez ramię... (str. 83).
 »Książce Wa-Tunga« Marczyńskiego.